

INFORMACJE Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Klaudia Schafer - Raś

Specjalista ds. BHP

Cel szkolenia

Zapoznanie z tematami:

- Zasady ochrony ppoż. i ewakuacji

Ochrona przeciwpożarowa

Podstawy prawne

"Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa,,

Definicja pożaru

Pożar jest niekontrolowanym procesem palenia się, występującym w miejscu do tego nie przeznaczonym, rozprzestrzeniającym się w sposób niekontrolowany, powodującym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz straty materialne.

Najczęstsze źródła pożarów:

- otwarty płomień (np. z zapalek, zapalniczek, palników gazowych),
- żar papierosowy
- żarówki
- rozżarzone cząstki metalu, które występują na przykład podczas spawania, cięcia czy lutowania
- wyładowania atmosferyczne
- nagrzane powierzchnie zewnętrzne urządzeń grzewczych
- sprzęt kuchenny
- uszkodzona lub wadliwie eksploatowana instalacja elektryczna
- ciepło powstające podczas tarcia
- iskry mechaniczne

Istnieje obowiązek poddawania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji:

- co najmniej raz na 2 lata
- po zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

INSTRUKCJA

POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

I. Każdy, kto zauważy pożar zobowiązany jest niezwłocznie:

1. Powiadomić o pożarze osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.
2. Telefonicznie lub w inny sposób zawiadomić jednostkę ochrony przeciwpożarowej, podając:
  - gdzie się pali - adres, nazwa obiektu, kondygnacja,
  - co się pali - mieszkanie, piwnica, dach, biuro,
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
  - numer telefonu z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko (o ile to możliwe, po odłożeniu słuchawki należy chwilę odczekać, by ewentualnie potwierdzić wiarygodność zgłoszenia).
3. Powiadomić właściciela, zarządcę lub służbę dozoru obiektu.

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Do czasu przybycia Straży Pożarnej, kierowanie akcją obejmuje właściciel, zarządca, użytkownik obiektu, terenu lub osoba najbardziej opanowana i energiczna.
2. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej, przy pomocy gaśnic i innego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu, znajdującego się w pobliżu, zgodnie z obowiązującymi zasadami.
3. Zachowując spokój i nie dopuszczając do paniki należy ewakuować osoby i mienie ze strefy zagrożenia do wyznaczonego miejsca.
4. Należy udzielić pomocy osobom poszkodowanym i zabezpieczyć ewakuowane mienie.
5. Należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do pomieszczeń objętych pożarem lub całego obiektu. Nie wolno gasić instalacji urządzeń elektrycznych wodą.
6. Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych kierowanie akcją obejmuje kierownik akcji ratowniczej, który ma prawo żądania niezbędnej pomocy (określone to zostało w odrębnych przepisach) od instytucji państwowych, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych i obywateli.

III. ZABEZPIECZENIA POGORZELISKA

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku lub terenu jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności organów odpowiedzialnych za ustalenie przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

IV. WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

- Telefon alarmowy w sieci komórkowej	tel. 112
- Straż Pożarna	tel. 998
- Pogotowie Policji	tel. 997
- Pogotowie Ratunkowe	tel. 999
- Pogotowie Energetyczne	tel. _____
- Pogotowie Gazowe	tel. _____
- Pogotowie wodno - kanalizacyjne	tel. _____

V. UWAGI DODATKOWE

Niniejsza instrukcja jest spełnieniem wymagań §4 ust.2 pkt.3 rozporządzenia MSWiA z dnia 21 kwietnia 2006r. (Dz. U. Nr 80, poz. 563 z późn. zm.).
INSTRUKCJA ALARMOWA obowiązuje wszystkich pracowników i osoby postronne przebywające na terenie obiektu, terenu lub zakładu jak również mieszkańców budynków wielorodzinnych.

ANIBO® (Wzrostek i kopowanie prawnie zastrzeżone)

Kategorie zagrożenia strefy pożarowej

1. ZL I - zawiera pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się
2. ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku osób o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
3. ZL III - użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II
3. ZL IV - mieszkalne
4. ZL V - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II

Alarmowanie straży pożarnej

Aby zaalarmować straż pożarną należy:

1. Nacisnąć przycisk ręcznego ostrzegacza pożaru (ROP),
2. Z najbliższego telefonu połączyć się ze strażą pożarną numer **112** lub **998**
3. Informujemy:
  - 1 co się pali?
  - 1 rodzaj pomieszczenia lub jaki budynek
  - 1 gdzie się pali?
  - 1 adres, jakie jest zagrożenie? czy w obiekcie znajdują się ludzie, jakie obiekty są w sąsiedztwie i czy są zagrożone?,
  - 1 kto zgłasza?
  - 1 podajemy swój numer telefonu.
4. **NIE ODKŁADAMY PIERWSI SŁUCHAWKI !**
5. **POZOSTAJEMY CHWILĘ PRZY APARACIE, ABY OPERATOR MOĞŁ POTWIERDZIĆ ZGŁOSZENIE.**

TEL. ALARMOWE

Ręczny ostrzegacz pożarowy

Ręczny ostrzegacz pożarowy przeznaczony do ręcznego uruchomienia systemu sygnalizacji pożarowej przez osobę, która zauważyła pożar. Uruchomienie ostrzegacza przebiega dwuetapowo i polega na uderzeniu w szybkę zabezpieczającą i wciśnięciu przycisku.

Hasło **ALARM** = EWAKUACJA

Wyjście ewakuacyjne

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w prawo

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w lewo

Kierunek do wyjścia do drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo

Kierunek do wyjścia do drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w dół

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej dla niepełnosprawnych w prawo

Drzwi ewakuacyjne

Pchać aby otworzyć

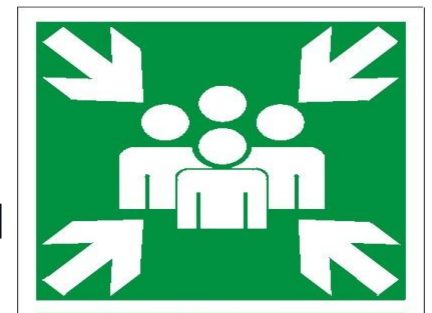
Stłuc aby uzyskać dostęp

Przesunąć w celu otwarcia

Ewakuacja

1. Powiadomić użytkowników budynku
2. Wezwać, pomoc, uruchomić sygnały alarmowe
3. Podążać zgodnie z drogami ewakuacyjnymi, nie używać wind (poruszać w pozycji jak najbliżej podłogi – ochrona przed dymem i gorącym powietrzem)
4. Udać się do właściwego miejsca zbiórki,
5. Upewnić się, że nikt nie pozostał w budynku

Grupy pożarów

A

Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, itp.)

B

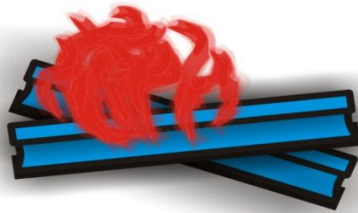
Ciecze palne i substancje stałe topiące się wskutek wytworzonego przy pożarze ciepła (benzyna, nafta, parafina, pak, naftalen, itp.)

C

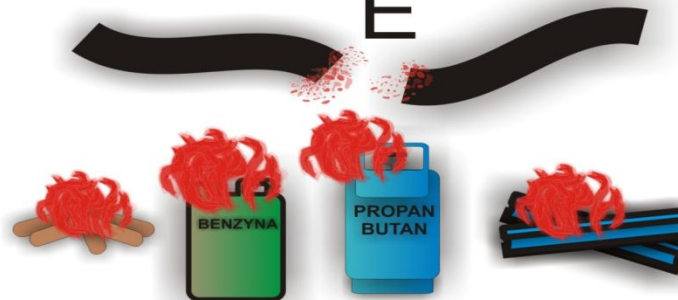
Gazy (metan, aceton, propan, butan, itd.)

D

Metale (magnez, sód, uran, itd.)

E

Požary grupy A - D występujące w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem

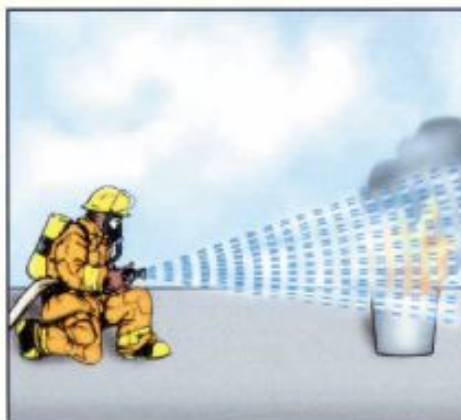
Požary produktów żywnościowych (tłuszczów i olejów)

Metody gaszenia pożarów

Chłodzenie

Usunięcie
materiału
palnego

Odcięcie
dopływu
tlenu

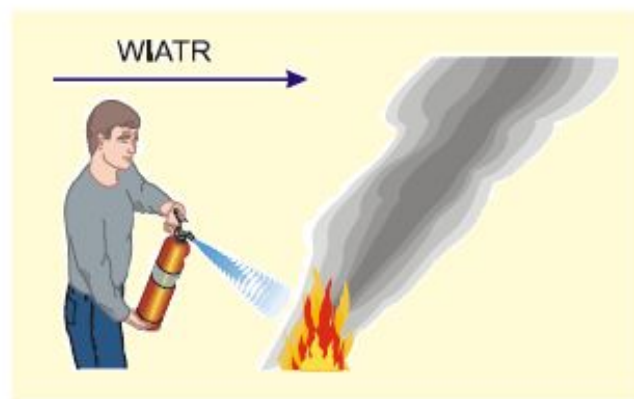
Działanie
antykatalityczne

Postępowanie podczas gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu podręcznego (2)

- ❑ Wyłączyć urządzenia elektryczne, zamknąć drzwi i okna.
- ❑ Rozpocząć gaszenie od skierowania strumienia gaśniczego na źródło pożaru.
- ❑ Wiatr powinien wiać (jeśli to możliwe) w plecy.

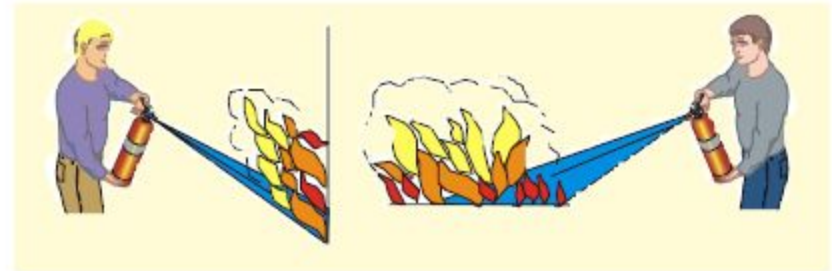
- ❑ **Zachować szczególną ostrożność przy otwieraniu drzwi do pomieszczeń, w których może się palić:**
  - 1) uchylić lekko drzwi i jednocześnie sprawdzić, czy drzwi nie są gorące,
  - 2) wprowadzić przez szczelinę krótki strumień środka gaśniczego, następnie drzwi otworzyć i przystąpić do gaszenia pożaru.

Postępowanie podczas gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu podręcznego (1)

- ❑ Gaśnice przenosić pionowo.
- ❑ Strumień środka gaśniczego kierować od dołu do góry (powierzchnie pionowe) i od przodu do tyłu w przypadku powierzchni poziomych.
- ❑ W przypadku pożaru silnika samochodu strumień środka gaśniczego kierować do środka komory silnika przez otwór chłodzący lub od dołu.
- ❑ W przypadku cieczy w spoczynku – nie kierować strumienia na ciecz, a układać chmurę środka gaśniczego nad źródłem ognia.
- ❑ Dobierać odpowiednią gaśnicę do rodzaju palącego się materiału. **Przestrzegać wskazań zawartych w instrukcji obsługi gaśnicy.**
- ❑ Zachować minimalny odstęp 1 m dyszy gaśnicy śniegowej lub proszkowej od urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Podręczny sprzęt gaśniczy

- gaśnice przenośne
- agregaty gaśnicze
- hydranty
- koce gaśnicze.

Sprzęt i środki gaśnicze

Środki gaśnicze – woda

Wody nie należy stosować do gaszenia:

- pożarów metali,
- pożarów kominowych,
- pożarów cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą (metale alkaliczne: sól, potas).

Ważne !

Płonącego oleju na patelni w kuchni

NIE GASIMY WODĄ !

**Skutecznie odcinamy dopływ powietrza np.
ścierką.**

GAŚNICA PROSZKOWA

Gaśnice proszkowe

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

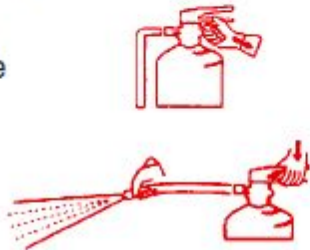
Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć
zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż
z uchwytu,
skierować na
źródło ognia,
naciśnąć dźwignię

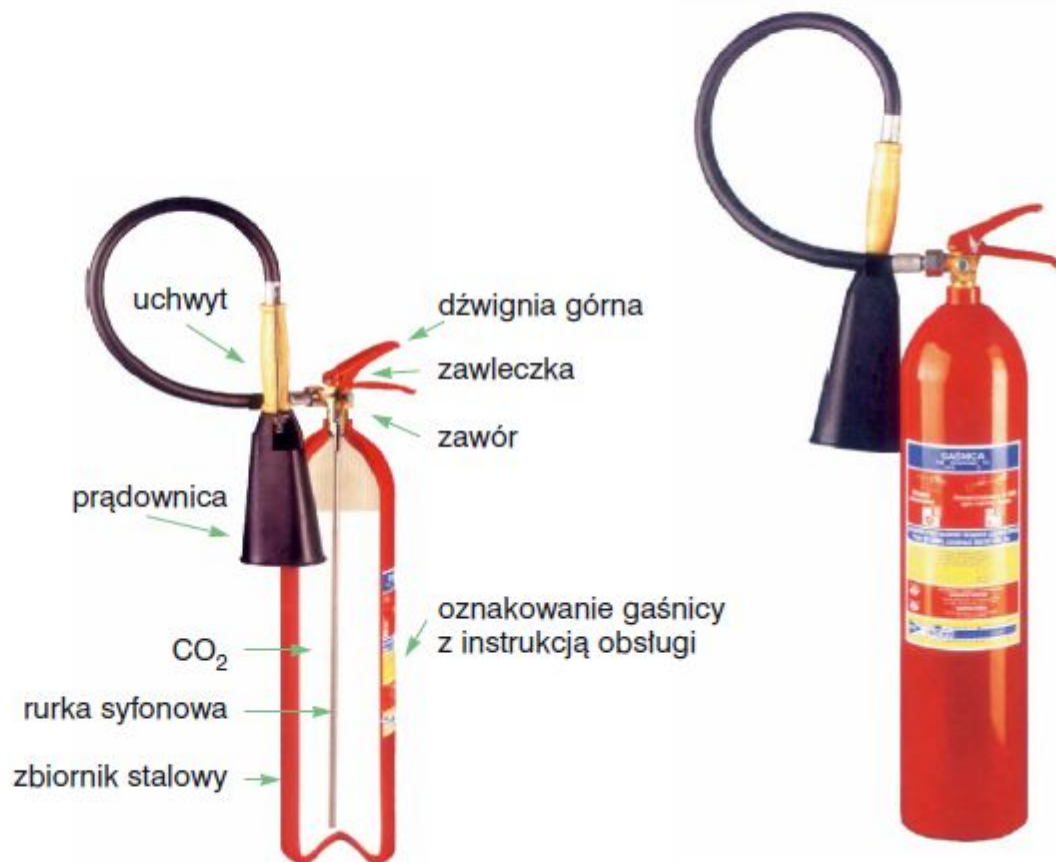

GAŚNICA ŚNIEGOWA

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Wyposażenie obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy

Podstawowe zasady rozmieszczania podręcznego sprzętu gaśniczego

1. Gaśnice w obiektach należy umieszczać w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
  - przy wejściach do budynków,
  - na klatkach schodowych,
  - na korytarzach,
  - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.
2. W obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji.
3. Miejsca usytuowania sprzętu oznakować zgodnie z PN.
4. Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m.
5. Do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
6. Sprzęt należy umieszczać w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła.

Korzystanie z gaśnic

Wskaźnik ciśnienia musi
znajdować się na tle
zielonym !

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć
zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż
z uchwytu,
skierować na
źródło ognia,
nacisnąć dźwignię

Oznakowanie gaśnic

Każda gaśnica posiada naklejoną etykietę zawierającą piktogramy objaśniające zakres i sposób stosowania gaśnicy

Rodzaj gaśnicy

Sposób uruchamiania

Zakres stosowania (grupy pożarów)

Informacje użytkowe

Producent (Nazwa)

Informacje o dacie produkcji

GAŚNICA

6 kg proszku gaśniczego ABC
21A   113B   C

1. Wyciągnąć zabezpieczenie

2. Wyciągnąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia i nacisnąć dźwignię

OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
TYLKO DO 1000V; ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m

Po każdym uruchomieniu gaśnicę ponownie napełnić.
Producent zapewnia opisane działanie gaśnicy przez okres 34 miesięcy pod warunkiem dokonania corocznych przeglądów i konserwacji w autoryzowanych przez producenta zakładach serwisowych.

ŚRODEK GAŚNICZY	6kg OGNITEK 102	MI CERTYFIKATU
CZYNNIK NAPIĘDOWY	1000V	200/2000
ZAKRES TEMP. STOSOWANIA	-20°C do +66°C	wg PN-EN 3 TYP 2P-EX-ABC

PRODUCENT

DATA
PRODUKCJI

00 01

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

MOŻNA UŻYWAĆ DO GASZENIA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH O NAPIĘCIACH ZNAMIONOWYCH DO 15 000 V PRZY ZACHOWANIU DOPUSZCZALNEJ ODLEGŁOŚCI ZBLIŻENIA 1,5 m ORAZ POD WARTUNKIEM PRZESTRZEGANIA ZASAD OKREŚLONYCH W INSTRUKCJI ORGANIZACJI BEZPIECZNEJ PRACY W ENERGETYCE

Dziękuję za uwagę